

అమ్మితే వాట్టెలు

- 1 ఎవరి ముఖము చూస్తే మీ మనస్సు అంతర్యాఖం అప్పుతుందో అతడే మహాత్ముడు - అతడే మాకు గురువు. గురువు మాకు చేసే నొదియిపసి, మధ్యపసి, చవరిపసి మీ మనస్సును అంతర్యాఖం చేయుటి. ఆత్మను విడిచి, అస్థిము చెప్పేవాడు గురువు కాదు - రాత్రిసుడు.
- 2 థగవంతునిలో పొంగిన కరుణే సద్గురు శ్రీ రఘుణస్వామి రూపము ధరిందినట.
- 3 మనలోని ఆత్మ నిజమైన అరుణాచలం! ఆత్మకు దావులేదు - అందుకే ప్రతి జీవుడు దావకూడదని అనుకుంటాడు. ఆత్మ స్నేతంతప్పునది. అందుకే ప్రతి జీవుడు స్నేధసు కోరుకుంటాడు. ఆత్మ ప్రేమస్నేరూపం - అందుకే ప్రతిజీవుడు తనను తాను ప్రేమించుకుంటాడు. ఆత్మకు దుఃఖము లేదు - అందుకే ఏ జీవుడూ దుఃఖార్థి కోరుకోదు.
- 4 కరెంటు (బిడ్యుత్) మన కళ్ళకు కన్సించదు - అంతమాత్రము చేత మనము లేదనగలమా? అదే విధముగా ఆత్మ మన కంటికి కన్సించనింతమాత్రముచేత లేదనుకోవద్దు. కరెంటు తీగ బల్యకు తగిలిస్తే దాని శక్తి మీకు ప్యక్షమవుతుంది. అదే విధముగా, ఆత్మ శక్తిని ప్యక్షం చేయుటకే శ్రీరామచందుడు. శ్రీశ్రీపరమాత్మ లూంటి కారణ జన్మలు జర్మించారు. అంతమాత్రముచేత ఆత్మ ఆ దేహాలకే పరిమితం అనుకోవద్దు.
- 5 మీదు ఆత్మను తెలుసుకోవాలని ఐంత తపసు వడుతున్నారో - మీకు తెలియబడాలని అంతకంటే ఎక్కువగా ఆత్మ మీ కోసము ఎదురుచూస్తుస్తుది.
- 6 సాదర మహాశయులాడా! అర్పిగ్నము చెడిపాణి కంగారుపడే జీవుడు ఉన్నాడుగాని - ఆత్మ తెలియలేదని భాధపడే జీవుడు ఉన్నాడా? మీ సంసారప కోసం మీరు కడవల కొలది కన్సిరు కారుస్తున్నారే - కసీసం ఆ కన్సిష్టులో నగం మీరు ఆత్మ కోసం ఖర్చుపడితే ఆత్మ మీకు దర్శనమిస్తుంది.
- 7 అవసరాలువేరు - కోలికలు (భోగాలు) వేరు. తమ అవసరాలకు సరిపడా సంపాదించుకుంటూ, మిగిలిన కాలార్థి ఆత్మకోసం ఖర్చు పెట్టివాడికే ఆత్మ తెలియబడుతుంది.
- 8 మని మూలార్థి తెలుసుకుస్తువాడు జ్ఞాని అప్పుతాడు.
- 9 ఎవరి సన్నిధిలో మీ మసస్సు, మీ ఇంద్రియాలు, మీ హృదయము వల్లబడకాయో వాడే సత్పురుషుడు.
- 10 క్షాసికి ఒక్కటి తేడా! క్షాసి నేను ఆత్మను, నాకు ఒక దేహముందనుకుంటాడు. అట్టాసి నేను దేస్తున్ని నాకు ఒక ఆత్మ ఉందనుకుంటాడు.
- 11 ఈ లోకాన్ని జ్ఞాని ఒక్కడే ప్రేమిగానగలడు. ఎవడి హృదయము సిరంతరము శాంతితో సిండి ఉంటుందో - వాడే ఈ లోకాన్ని ప్రేమించగలడు. సిరంతరము అపూర్కారముతో, అశాంతితో కాలపేశ్యేవాడు ప్రముఖమౌల్యుడు.
- 12 సత్పురుషుని నొన్నిధ్యము కోరసివాటిసి కూడా యిస్తుంది. తీర్థయాత్రలకు తయారుతుంటి, ప్రతాలు, యజ్ఞాలు, యాగాలు చేయుటకంటే - ఒక సత్పురుషుట్టి దల్చ్ఛే మీకు ఎక్కువ మేలు జరుగుతుంది.
- 13 మోక్షము అంటే విడుదల? అట్టానము సుంది విడుదల. ఏది అట్టానము? అపూర్కారమే అట్టానం! ఏది అపూర్కారప? "దేహముతుట్టి నేను" అన్న భావనే అపూర్కారం. కనుక దేహాభిధి ఉన్న ప్రతి జీవుడు బంధుములో ఉన్నట్టి బంధుములో ఉన్నవాడికి మోక్షం - బంధుములో లేసివాడికి మోక్షముతో వనేముంది?
- 14 మిలో ఉన్న అట్టానమే మీ స్వరూపము సుంది మిష్టుల్ని వేరు వేస్తున్నది. అట్టానము పోతే మోక్షము మిలోనే ఉంది. అసంకొఱణసికి పరిమితమైన ఈ "నేను"కు కాదు మోక్షం - ఈ "నేను"ను విడిచి పట్టడమే మోక్షం.

- 15 సిద్ధంగా ఉన్న వస్తువును ఎవడైతే తెలుసుకున్నాడో - వాడు సిద్ధపురుషుడొఱడు. ఏటి సిద్ధముగా ఉంది? ఆత్మ! ఆత్మనిద్దే నిజమైన సిద్ధి. మిగిలిన సిద్ధలన్నీ స్ఫుర్త తుల్యం.
- 16 ప్రతి మానవుడు మోక్షములోనే ఉన్నాడు. మానవుని నిజమైన స్ఫుర్తుపము మోక్షమే! మానవుని గమ్మము కూడా మోక్షమే! కాని బుద్ధులో దోషమువలన తాను మోక్షానికి దూరముగా ఉన్నానని మానవుడు భ్రమపేడుతున్నాడు. దేవత్తబుద్ధి, స్వార్థబుద్ధి తనను తన స్వారూపమునుంది దూరము చేస్తున్నాయి. కుయుక్తులకు, కుట్టులకు, కుచేప్పలకు అలవాటు పడిన మానవుడు మోక్షసుఖాన్ని అసుధవించలేకపోతున్నాడు. మోక్షసుఖముల్ల వచ్చే శాంతి ఆకారగంగ వంటిది - దానికి మాలిస్తుము లేదు.
- 17 మోక్షానికి మరొక పేరు నిర్వాణము. నిర్వాణము అంటే ఆపరణను డాటివిష్టుట. అంటే దేవత్త బుద్ధిగి డాటుట.
- 18 శ్వాసపోతున్నా విశ్వాసము చెదరని వారికి ఈశ్వరాసుగ్రహం వల్మిస్తుంది. మారు ఈశ్వరుని ష్టులించుట వలన - మా వ్యాదయము విశాలమై, మనస్స నిర్మలమై, బుద్ధి సూక్షమై, వివేకము పెరుగుతుంది. వివేకవంతుడే ఆత్మనుంది అనాత్మను వేరు చేయగలడు.
- 19 దిగంబరుడు అంటే బట్టలులేని వాడనికాదు - ఎవడైతే హాద్యులను అధిగమించి పరిమితులను ఛేటించుతాడు, దేవత్త బుద్ధిగి డాటుటో - వాడు దిగంబరుడు. జ్ఞానము కలిగిన ప్రతివాడు దిగంబరుడే!
- 20 ఈశ్వరుడు మిమ్ములను ష్టులించకపోతే - మారు ఈశ్వరుట్టి ష్టులించలేరు. అసలు ఈశ్వరుట్టి తెలుసులోవాలనే తలంపే మాకు పుట్టుడు. సత్యాన్ని తెలుసులోవాలనే బలమైన కోలక మాకు కలుగుతుంటే - ఈశ్వరాసుగ్రహం మిమిాద ఉన్నట్టి!
- 21 మారు అనుకున్నా అనులోకపోయినా, మాకు యిష్టమున్నా యిష్టము లేకపోయినా జరుగుతున్నది మాత్రము ఈశ్వర సంకల్పమే - మా సంకల్పము మాత్రము కాదు.
- 22 భగవదాసుగ్రహం ఉంటే అగ్ని ఉన్నట్టి!
- 23 మసిపి సుథాం కోసమే ఈశ్వరుట్టి ప్రార్థన్నున్నాడు - కాని ఆ సుథామే మారైనప్పుడు మాకు ఈశ్వరునితో పనేముంది?
- 24 గడ్డిమేటు ఎంత పెద్దదైనా ఒక్క అగ్నిపుల్లతోనే కాలిపోతుంది. అదే విధముగా ఎన్నో ఐస్కులకు సరిపడిన అజ్ఞానము మీలో ఉన్నప్పటికి మీకు జ్ఞానము కలిగిన తరువాత అది దగ్గరమైపోతుంది.
- 25 "ఈలోకంలో జ్ఞానము ఎప్పులకీ అక్కరలేదు" అన్నాడు గౌతమ బుద్ధుడు. "ఈ లోకములో జ్ఞానము ఎప్పులకీ అక్కరలేదు - దాని విలువ ఎప్పులకీ తెలియదు కాబట్టి!" అన్నాడు ఐన్స్టీన్.
- 26 మీరు స్వార్థము లేకుండా పరిచేస్తే మీలోని వాసనలు స్థిరించి, రాలిపోయి మీకు జ్ఞానము కలుగుతుంది. నిఘ్నమికర్మ మసిపిగి పుసీతుట్టి చేస్తుంది - సకామికర్మ మసిపిగి కర్మబద్ధుట్టి చేస్తుంది. చాలామంది మేము సమాజానికి సేవ చేస్తున్నాము" అని చెబుతారు. కాని ఆ సేవ చేసేటప్పుడు మీకు అపాంకారము పెలగిపే - ఆ సేవ మీకు అపాంకారము చేసినట్టి! మన జీవితగమ్మము సేవకాదు - జ్ఞానము.
- 27 బ్రహ్మవిధ్య - విధ్యలలోతెల్ల రాజవిధ్య చాలా లోతైన విధ్య నాశనములేని విధ్య దానిపుల్ల మీలోని లోపములు పోయి, మీరు పవిత్రులై, మీరు జ్ఞానస్వరూపులు అవుతారు. బ్రహ్మవిధ్య తప్ప మిగిలిన విధ్యలన్నీ సంసారాన్నే పెంచుతాయి. ఎన్ని విధ్యలు నేర్చినప్పటికి బ్రహ్మవిధ్య రానివాడు సంసార సముద్రాన్ని డాటలేడు.
- 28 జ్ఞానము వలన సత్యానంతరములను వేరుచేసే శక్తి మీకు పెరుగుతుంది. ధైతజ్ఞానముకంటే అద్విత

- జ్ఞానము గొప్పది. బయటివస్తువుల మీద ఏకాగ్రత కుదిలినందువల్ల ఇంద్రియాలు అఱగుతాయితప్ప - వాసనా త్థయము కాదు. అణిగిఉన్న ఇంద్రియాలు చుట్టూచుట్టుకున్న పొములాంటివి. అవి తిలగి విష్టంభంచకమానపు. ఇంద్రియాలు ఉడిగినవాడు జ్ఞాని అవుతాడుగాని - అణిగినవాడు కాదు. ఒక్క విచారణవల్ల మాత్రమే ఇంద్రియాలు పడిపోతాయి తప్ప మతమువల్ల జ్ఞానము రాదు.
- 29 నీటిలో ముంచబడిన వ్యక్తి గాలికోసము ఎంత తపున పడతాడో, చెరువులో ఉన్న చేప గట్టుమీదవేసే అది నీటికోసం ఎంత తపుతపులాడుతుందో - అంత తీవ్రతపున ఈశ్వరునికోసం ఎవడు పడతాడో - వాడికే జ్ఞానము కలుగుతుంది.
- 30 చేతులకు నూనె ప్రాసుకున్న తరువాత పనసపాయ కోసిన చేతులకు జగురు అంటదు. అదే విధముగా మీరు జ్ఞానాన్ని సంపోదించిన తరువాత మీరు ఏపసి చేసిన కర్త, మిమ్మల్ని బంధించదు.
- 31 కాపాయాలు కట్టినవాడు సన్మానికాడు - కర్మత్వము లేకుండా కర్త, చేసేవాడే సిజమైన సన్మాని! కర్మింద్రియాలను బంధించినంతమాత్రాన వాడు జ్ఞాని కాదు - లోపల వాసనాత్థయం అయినవాడే సిజమైన జ్ఞాని.
- 32 దేవుని దగ్గరపూలు పెట్టినంత మాత్రాన జ్ఞానము రాదు - జీవితాన్నే ఒక యోగంగా జీవించాలి. "మంచి పసులు చేసి అపంకారం పెంచుకున్న వాసికంటే - పాపము చేసి పూత్తుపూట్టవాడు ముందుగా తలస్తాడు" అని పీక్స్సీయర్ చెప్పాడు.
- 33 వాసనాత్థయము కానివాసికి ఈశ్వరుని మాటల్లోగా సిజము అర్థమే కాదు. విషయాన్ని అర్థము చేసుకొనుటకూడా ఒక యోగమే!
- 34 సత్కాన్ని తెలుసుకోవటాసికి ఈ శరీరము ఒక వంతెన లాంటిది! మరణించే మీ శరీరము మరణించకముందే - మీలోని మరణములేని ఆత్మను మీరు దల్మించండి.
- 35 "మానవజిత్తు రావటము, భగవంతునియందు భక్తి కలగటము, సత్కారుఫుని సాస్నాధ్వము దొరకటము, మందిమాటలు వినాలనే ఆసక్తి కలగటము ఎన్న పూర్వజిత్తుల పుణ్య ఘలమో!" అన్నారు జగద్భూరువు లీ ఆదిశంకరాచార్యులు.
- 36 మన గమ్మము - పూజలు, జపాలు, త్రంతాలు, ధ్యానాలు కాదు - మోత్థము మన గమ్మము! ధ్యాన మార్గములో కర్మత్వమున్నది జ్ఞాన మార్గములో కర్మత్వము లేదు. మీకు సిజముగా భగవంతునిపట్ల భక్తి గసుక ఉంటే - భక్తివల్ల కూడా ముక్తి వస్తుంది.
- 37 పైరాళ్యమనేది ఒక కత్తిలాంటిది. ఈ పైరాళ్యమనే కత్తితో ఎవడు తన మోహమనే వ్యక్తాన్ని నరుకుకుంటాడో - వాసికి మాత్రమే జ్ఞానము కలుగుతుంది. అప్పటివరకు ఈ శవాలను ఇలా మోస్తూ ఉండవలసినదే. జ్ఞానములేని ఈ జప్తు, పూర్వము, పూర్ధము, పూర్ధము! మీ స్వరూపము - సుఖ స్వరూపము, శాంతి స్వరూపము, కాంతి స్వరూపము, జ్ఞాన స్వరూపము! తాని "నేను" అనే రాత్మసుడు మిమ్మల్ని మీ స్వరూపమునుంచి దూరముచేస్తున్నాడు. మీ చదువుతో, సంపదతో కీర్తితో ఈ రాత్మసుట్టి మీరు మింగలేరా? తన్నుతాను మింగినవాడే యోగి - లొంగినవాడు భోగి! పలణమములో భోగి లోగి అవుతాడు - యోగి జ్ఞాని అవుతాడు.
- 39 పుణ్యమువల్ల మోత్థము రాదు - జ్ఞానమువల్ల మోత్థము వస్తుంది. పుణ్యము బంగారు సంకెళ్చు అయితే, వాపము యిసువ సంకెళ్చు! బంధించటాసికి ఏదైనా ఒక్కటీకదా?
- 40 అగ్నిపోత్తములో నెయ్యివేసినంతమాత్రాన అది యజ్ఞము కాదు - మీలోని దుష్టవాసనలను విడిచిపెట్టటమే సిజమైన యజ్ఞము! భగవంతుని గులంది శ్రద్ధగా శ్రవణము చేయుట యజ్ఞము మనము చేయుట యజ్ఞము, ధ్యానముచేయుట యజ్ఞము.

- 41 "అర్థాట" అంటే కేవలము ఉబ్బును మాత్రే ఆశించేవాడని తాడు. ఈ స్వాప్నికి సంబంధించినది ఏది ఆశించినా వాడు అర్థాటే! మనిషికి ధనము అవసరమే - కానీ ధనమువలన జ్ఞానము రాడు.
- 42 జీవితము పొడుగునా ఏ కోలకల్ని మీరు శ్రీతితో ఆవరించారో అవే మీకు మరణకాలమందు, మీ ప్రాణప్రయాణముడియల్లో మీకు జ్ఞానకం హస్తాయితప్ప - పరమాత్మ మీకు గుర్తుకు రాడు. మీ తలంపులే మీ చేతులలో లేనప్పదు మీరు దివలి ఘుండియల్లో పరమాత్మను ఎలా స్ఫురించగలరు? తలంపులు తన అదుపులో లేనివాడికి స్వాప్నిలేదు. అది ఒక్క జ్ఞానికి సాధ్యపడుతుంది.
- 43 మీరు జ్ఞానముతో భాధపడుతున్నప్పదు మీకు యిష్టమున్నా - లేకపోయినా మీరు మందుజ్ఞులు మింగితే ఆ మందు పసిచేసి మీ జ్ఞానము తగ్గిపోతుంది. అదే విధముగా, మీకు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా మీరు భగవన్నామన్నరణ చేయుటవల్ల మీకు ప్రాపందిక జ్ఞానము తగ్గి - మీ మనస్సు మీ స్వాధీనములోనికి వస్తుంది. మీరు సత్కారిస్తే దల్చిస్తారు.
- 44 మీలోనున్న అజ్ఞానాన్ని విడిచిపెడితే జ్ఞానము మీలోనే ఉంది. జ్ఞానాన్ని మీరు సంపూర్ణంగా ఉన్నారు - అజ్ఞానాన్ని విడిచిపెడితే చాలు.
- 45 వార్షిక అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకున్నవాడే నిజమైన తెలివిగలవాడు.
- 46 మీకు అనేక తలంపులు వస్తున్నాయి. నాటీలో ప్రాపందిక వాసనలు బలంగా ఉన్నాయో - భగవంతునికి సంబంధించిన వాసనలు బలంగా ఉన్నాయో మీరే పరిష్ఠించుకొండి. మీరు దేసిసి కోరుకుంటే వాఠినే ఇస్తాడు ఈశ్వరుడు. మీలోనున్న వాసనలు మీకు తెలియకుంగా బయటికి పాశు. మీలోనున్న అన్ని కోలకలను విడిచిపెట్టి, మోక్షము పొందాలనే కోలకను ఒక్కదానినే మీరు గట్టిగా పట్టుకోండి - మీకు ఆత్మదర్శనం అయిన తరువాత ఆ కోలకకూడా రాలిపోతుంది.
- 47 ఆ జిత్తులో మిమ్మల్ని పట్టిస్తిన్నిస్తున్న ఈ వాసనలు పూర్వజిత్తులో మీరు శ్రీతితో చేసినవే! పూర్వజిత్తులలో వాటిపెంట మీరువడితే - ఈ జిత్తులో అది మీ పెంట పడుతున్నాయి. ఆప్పదు చేసినవే యిష్టదు కన్ఱిస్తున్నాయి. వాటినుంది బయటవడటానికి సాధన! మీరు దేవుణ్ణి పూర్వులతో ఆరాధించినట్టి - మాటతో, చేతులతో మీరు ఈ లోకాన్ని ఆరాధిస్తే మీకు జ్ఞానం తప్పక కలుగుతుంది.
- 48 మా శరీరము "నేను" అని అనుటలేదు. "ఈ శరీరము నాది" అని మీరు అంటున్నారు. మీలోపల నుంచి ఆ "నాది" అనేవాడు ఎవ్వడి మారు తెలుసుకుంటే మారు ఈ చాపు పుట్టుకల పలయములో నుంచి బయటవడతారు.
- 49 జిత్తించిన ప్రతిదానికి వికారం ఉంటుంది - జిత్తించసిదానికి వికారం లేదు. మీరు అసలు జిత్తించనే లేదు - జిత్తించినది మీ శరీరము, పెరుగుతున్నది మీ శరీరము, మరణిస్తున్నది మీ శరీరము. మీరు ఆత్మ! ఆత్మకు మరణించేదు - జినసం లేదు. అది సిత్కుము - సత్కుము. భగవంతుడు చెప్పిన ఈ మాటలు నిజమైనప్పటికి - మన బుద్ధిలోని దోషం వల్ల ఆ నిజం మనకు అందుటలేదు. కాబట్టి తన మాటల్ని నమ్మమని చెప్పేదు భగవంతుడు.
- 50 ఒక మనిషిని జ్ఞానిగి చేయుట గొప్పగాని, మరణించిన వాసిని బ్రతికించుట గొప్పకాదు. మహిమలు చేసి మరణించిన వాడిని బ్రతికించకపోయినా - వాడు మరలా ఎలాగూ తిలిగి జిత్తిస్తాడు కదా!
- 51 మీ దేవుణ్ణి మీరు ప్రేమించుకోవచ్చును - కాని ఎదుటివార దేవుణ్ణి మీరు సించించకండి.
- 52 కోలకలు లేనివాడికి కోపము రాడు... - కోపము లేనివాడికి శోకము లేదు. శోకము లేనివాడే నిజమైన సుఖి.
- 53 శాస్త్రము చదువుట, విసుట చేయసి ఉపకారము మౌనము మీకు చేస్తుంది.

- 54 వివేకమువలన వచ్చే వైరాగ్యము నిలబడుతుందిగాని - నిరూప పల్ల వచ్చే వైరాగ్యము నిలబడదు.
- 55 మీరు భగవంతుణ్ణి పరాయి కోరతే ఇస్తాడు. కానీ ఆ పరాయి అనుభవించేటప్పుడు మీరు అనుభవించిన భోగం మాత్రం వాసనరూపంలో మిమ్మల్ని జర్నుజర్నులకూ పట్టిపీడిస్తుంది. వాటి నుండి బయటపడటానికి మరలా ఎంతో సాధన చేయాలి. ఎన్నో జర్నులు ఖర్చుపెట్టాలి.
- 56 ప్రతిమనిషి నిద్ర కోరుకుంటాడు - ఎందుచేత? నిద్రలో సుఖముంది కాబట్టి! మరి నిద్రలో ఆ సుఖము ఎక్కడినుంది వస్తున్నది? గాథనిద్రలో మీ మనస్సుడాని మూలములో అణిగి ఉంటుంది. దాని మూలములో ఏముంది? - సుఖముంది! గాథనిద్రలో మీరు సుఖముగా ఉన్నప్పటికీ - సుఖముగా ఉన్నామనే సంగతి నిద్రలో ఉండగా మీకు తెలియుటలేదు - దానికి కారణం అక్కడ తెలుసుకునే మనస్సు లేదు కాబట్టి! మరి గాథనిద్రలో సుఖముగా ఉన్నామనే సంగతి మీలో ఎవరైనా ఉండి చూస్తే మీరు చెపుతున్నారా - చూడకుండానే చెపుతున్నారా? ఆ చూసే మీరెవరు? ఆ చూసే మీరు మెలుకువలోకూడా ఉన్నారు. కానీ నిద్రసుంది మీకు మెలుకువ రాగానే "నేను" అనేతలంపు వస్తుంది. ఆ "నేను" తలంపునకు మిగిలిన తలంపులన్నీ వస్తున్నాయి. మీ తలంపులే మిమ్మల్ని మీ స్ఫూర్యాపముసుంది దూరము చేస్తున్నాయి. ఆ తలంపుల మూలాన్ని మీరు తెలుసుకునేవరకు - మీకు ఈ మనస్సు యొక్క బిడద తప్పదు. నిద్రలో మీరు సుఖముగా ఉన్నారు - కానీ సుఖముగా ఉన్నామనే సంగతి మీకు తెలియుదు. మెలుకువలో మీరు ఉన్నారని మీకు తెలుసు - కానీ మీరు సుఖముగా లేదు. ఆ గాథనిద్రలోనున్న సుఖాన్ని మెలుకువలోనుండగా ఎవ్వడు తన సాంతము చేసుకుంటాడో - వాడే నిజమైన సుభేషి.
- 57 స్ఫూర్యములో కసిపించిన ధృశ్యములు జాగ్రదావస్థలోనికి వచ్చిన వెంటనే ఎలా కలగిపితున్నావో - అదేవిధముగా మనకున్న విషయ వాసనలన్నీ జ్ఞానము కలిగిన వెంటనే అధృశ్యమౌతాయి.
- 58 భక్తి అంటే ఏమీ లేదు - భగవంతుణ్ణి మరిచిపితుండా నిరంతరము గుర్తుంచుకోవటమే భక్తి! ఇందులో మీకు శ్రుమ ఏముంది? కారణభక్తి మిమ్మలను బంధిస్తుంది - అకారణ భక్తి మీకు మోక్షానికి దారిచూపి, మిమ్మలను అజ్ఞానముసుండి విడుదల చేస్తుంది.
- 59 "తపస్స" అంటే తిండి తిసక విషయట కాదు. స్నేహము చేయకవిషయటకాదు. ముక్క మూనుకొనుట కాదు కచ్చ మూనుకొనుట కాదు. నోరు మూనుకొనుట కాదు. ఇల్లు విడిచివిషయటకాదు - మీ దేహస్నీ తపింపజేసి మీ స్వాధీనంలోనికి తెచ్చుకోవాలి. మీ ఇంద్రియాలను సియమించి మీ స్వాధీనంలోనికి తెచ్చుకోవాలి - అదే తపస్స! సిరపాంకార స్థితిని, సిల్వ్ కారస్థితిని, సిల్వ్ చారస్థితిని, సిష్టంపంచ స్థితిని అందుకోవాలి - ఇదే రమణ సందేశం! "అపాంకారము లేకుండా జీవించడమూ తపస్స" అన్నారు శ్రీ రమణస్వామి.
- 60 విగ్రహాలను పూజన్నేనే విగ్రహారాధన కాదు. తసికంటే భస్మముగా దేహిడనేవాడు ఒకడు ఉన్నడనే తలంపు వచ్చినా అదికూడా విగ్రహారాధనే.
- 61 మనకు నామరూపద్యాపై ఉన్నతకాలమూ భాష్యంగా ఉన్న దేవతా విగ్రహాలు అవసరమే.
- 62 చెర్చ వాసన వస్తుంటే మీరు ముక్క మూనుకుంటున్నారు కదా - మరి చెడుతలంపులు వస్తుంటే మీ మనస్సును ఎందుకు సిరోధించరు?
- 63 ఆధ్యాత్మిక మాధ్యములో పయసించేవాటికి - అయినవారు సహకరించరు, బంధువులు సహకరించరు, ఏరోధులు సహకరించరు, దేవతలు సహకరించరు - మీ ఇంట్లోనివారే మీకు ముందుగా శత్రువులవుతారు. భగవంతునిపట్ల మీకున్న నిర్మలమైన భక్తి ఒక్కటి మాత్రమే మీకు సహకరిస్తుంది.

- 64 సీరు పల్లున నిలుస్తుంది గాని మెరకన ఉండదు. అదేవిధముగా జ్ఞానము కూడా వినయమున్న చోటుకే వస్తుంది గాని గర్వమున్నచోట ఉండదు.
- 65 కర్మయోగము ఫలితాన్ని ఆశించకుండా పశిచేయమని, భక్తియోగము నన్న సీలో కలుపుకోమని; ధ్యానయోగము మనస్సును ఏకాగ్రపరచి, ఇంద్రియాలను సిగ్గొంచి, ప్రాణశక్తిని పెంచుకోమని; జ్ఞానయోగము సత్కృతములను వేరు చేయమని చెపుతున్నాయి.
- 66 ఆత్మను తప్ప అగ్ని మనమే స్మష్టించుకున్నాము - మనము స్మష్టించుకున్న వాటిని చూచి మనమే భయపడుతున్నాము - ఇంతకంటే మాయ ఏముంది?
- 67 మీ దేహముమిద ఏకు ప్రారభము ప్రాసీంస్తుదో అట మీరు కోరుకున్న - కోరుకోకపోయినా జలగే తిరుతుంది. శక్తి మీలోని ఈశ్వరునిదిగాని - మిద కాదు. మీ కోలకేగుక శక్తి ఉంటే మీరు చావకూడదని కోరుకుంటున్న ఎందుకు చనిపోతున్నారు? మీ తెలివితేటలు మీ ఆత్మను తెలుసుకొనుటకు సహకరించకపోతే - ఆ తెలివితేటల యొక్క ప్రయోజనం ఏమిటి? మీరు వదివిన చదువులే గనుక సిజమైతే - మీలోని అజ్ఞానం ఎందుకు వాటుటలేదు.
- 68 ఆపరేషను చేసేముందు సమీక్ష అవ్వకుండా ఉండుటకు డాక్టరు తన సామానులను ఎలా తుట్టచేస్తాడో - అదే విధముగా మీ మనస్సును, ఇంద్రియాలను తుట్టచేసుకున్న తరువాత మిఱు వాటినా మిఱు ఏపము అంటదు.
- 69 ఆత్మానుభవం అయినవాడే పురుష శబ్దానికి అర్థుడు.
- 70 "సాధువు, సాధువు" అంటే కాషాయ బట్టలు కట్టినవాడు కాదు - సాధనాసంపత్తి ఎవడిత్తే ఉందో వాడే సాధువు! సాధనాసంపత్తి కలవాడే ఆత్మనుంది అనాత్మను వేరుచేయగలడు.
- 71 మంచిగా జీవించుటకంటే మంచిన తపస్సులేదు. మనిషిగా పుట్టిన ప్రతివాడు మంచినే చేయాలి - చేసిన మంచిని మరిచిపోవాలి. మంచిని ల్రేమించాలనుకున్నవాడు - కష్టాలను భలించడానికికూడా సీద్ధపడాలి. మంచివాడికి - సిజంగా తాను మంచివాడిననే సంగతికూడా తెలియదు. జీవితము పొడుగునా మంచిగా జీవించేవానికి మనస్సు యొక్క పొరలలో డాగివున్న దోషాలు, లోపాలు, వ్యాపాలు రాలిపోయి - జ్ఞానమువైపు డాల కసిపిస్తుంది. "మంచితనమే జ్ఞానము" అన్నాడు సాక్షితీసు.
- 72 సిజమైన నుఖము ఒక్క ఆత్మలోనే ఉంది. ధోగములవల్ల ఇంద్రియాలు చల్లబడినా - ప్యాదయము మాత్రము చల్లబడదు. జాతి గమ్మము జ్ఞానముగాని - ధోగము మానవజాతి బాహ్యమైన నుఖాన్ని తీసురావచ్చును - అంతమాత్రముచే మానవుడు అజ్ఞానమునుంది, అవిధ్యమునుంది, దుఃఖమునుంది, సంసార బంధమునుంది విడుదల పొందలేదు.
- 73 ధర్మానికి దూరమైన సమాజము నుఖానికి దూరముగాక తప్పదు.
- 74 ఈశ్వరుణ్ణి మనము తెలుసుకొనుటకు మనకు ఈశ్వరుడు ప్రసాదించే శక్తినే "అసుగ్రహం" అంటారు. ఆ ఈశ్వరాసుగ్రహంకోసం మనము చేసే ప్రయత్నమే "సాధన". మానవుడు దుఃఖమునుంది విడుదల పొందుటకు చేస్తున్న ప్రయత్నములో దేవునియొక్క అన్యేషణకూడా ఒకభాగమే! "ఈశ్వరాసుగ్రహం" అనేది ఎప్పుడూ వుంది. అట మనకు అందకుండా మనలోని దుష్టగుణాలే మనకు అడ్యువస్తున్నాయి. మన ప్రయత్నములో లోపము లేకుండా త్రికరణశుద్ధిగా సాధనచేస్తే - మానవుడు పూర్వస్థాతిని అందుకుంటాడు. కాని, మానవుడు శస్త్రగ్రహమునుంది బయటపడుటకు పూజలు, జపాలు, ప్రతాలు చేస్తున్నాడేగాని - అజ్ఞానమనే గ్రహమునుంది బయటపడుటకు ప్రయత్నము చేయటలేదు. అజ్ఞానమనే దుఃఖముగా, రోగముగా, బాధలుగా పరిణమిస్తున్నదని ఈ జీవులు తెలుసుకొని తీరాలి. అజ్ఞానానికి

మందిన పొంస మరొకటి లేదు.

- 75 నైతిక విలువలను ఏడిచిపెట్టి పూజచేసినా. జపము చేసినా, ధ్యానము చేసినా, అది భక్తి కాదు - రాఘుసు భక్తి! కళ్ళుణ గుణములుగలవాడే నిజమైన భక్తుడు. కళ్ళతోటి దూస్తున్నటీ, చెన్నలతోటి వింటున్నటీ, మూ బుధుతోటి కూడా ఆలోచించగలగాలి. బుధుతోటి మానవుడు ఆలోచించనప్పుడు ఈశ్వరుడు మనకు మెదడును ఎందుకు ప్రసాదించినట్లు? మెదడుకు పసి చెప్పినప్పుడు మనిషికి, జంతువుకూ తేడా ఏముంది? ఆలోచనే అమృతముతో సమానము. ఆలోచన లేసి మనిషి అన్ని విధాలూ పతనమౌతాడు.
- 76 అజ్ఞానముతో జాల్మించినా జ్ఞానముతో మరణించాలి.
- 77 జ్ఞానము పొందకుంగా మనిషి మరణిస్తే అపొరమైన కష్టానికి, నవ్వానికి గుల అవుతాడు.
- 78 అహంకారాన్ని అలంకరించుకొనే మనిషి సమాజశ్రేయస్వాను కోరలేదు - మోహముస్త మనిషి పొపము చేసి తిరఱాడు. మనిషి వ్యాదయములో మోహముస్తంత కాలము సమాజాన్ని అవిగీతి, అజ్ఞానము, దాలద్భుము విడిచి పెట్టాడు. సమాజాన్ని సమత్వమువైపు నడిపి, దుఃఖమునుంది విడుదల చేయగల న్యక్తి ఒక్క జ్ఞానానికి మాత్రమే ఉంది.
- 79 ఆధ్యాత్మిక విద్యతో సంబంధములేసి జూతికి సమగ్రత చేకూరడు.
- 80 మానవుడ్ది బంధించేటి అజ్ఞానమేగాని సంసారము కాదు.
- 81 అధ్యస్తము అరచేతిలోని గీతలలో లేదు - మానవుడు చేసే కృషిలోవుంది. జూతకాల పేరుతో వాస్తవ జీవితానికి మిఱు దూరము కావద్దు. మిఱు మందిచేస్తే మంది - చెడ్డచేస్తే చెడ్డ మాతే ఎదురు వస్తాయి.
- 82 భగవంతుని పీలుపు ఎప్పుడు వస్తుందో మనకు తెలియదు. ఏరోజుకారోజు ఆ పరమాత్మ పీలుపు కోసము మనము స్విధముగా ఉండాలి. పీలుపు వట్టినపుడు "నాకు వీలుపడడు" అని మనము సెలవు పెట్టడానికి అవకాశము లేదు. దేహముండగానే సాధనచేసి, ఆత్మసిద్ధాని పొందినవాడు మాత్రమే చావుచేతిలోనుంది బయటపడతాడు.
- 83 మరణమువల్ల దేహముతోనుస్త సంబంధము తెగిపోతుందేగాని - అహంకారముతోనుస్త సంబంధము మాత్రము తెగదు.
- 84 దేహము పుట్టినపుడు మనిషి పుట్టులేదు - అహంకారము పుట్టినప్పుడే మనిషి పుట్టాడు. దేహము చనిపోయినప్పుడు మనిషి చనిపోయిలేదు - అహంకారము చనిపోయినప్పుడే మనిషి చనిపోతున్నాడు. అహంకారముయొక్క పుట్టుకే నిజమైన పుట్టుక - అహంకారముయొక్క చావే నిజమైన చావు. అంతేగాని దేహముయొక్క పుట్టుక పుట్టుకాకాదు - దేహముయొక్క చావు చావుకాదు. ఈ నిజాన్ని మానవుడు తెలుసుకొనే వరకు ఈ జిగువమరణ చక్రమునుంది బయటపడలేదు. ఈ నిజాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఈశ్వరుడు మనకు బుధుసి ప్రసాదించాడు. అదే తెలివియొక్క పసి.
- 85 అందరూ చేసే తప్ప ఒక్కటే - ఈ మనస్సుతో ఆ దేవుడ్ది మింగి వీడుఉండామని!
- 86 మాతే రూపము లేనప్పుడు ఆ దేవునికి మాత్రము రూపము ఎలాఫుంటుంది? ఇదంతా మూ మనస్సు కళ్ళించిన గందరగోళము.
- 87 బాహ్యంద్రియాల్ని బంధించడనే బ్రహ్మచర్యము కాదు. బాహ్యంద్రియాల్ని బంధించినంత మాత్రాన ఆత్మ తెలియదు - అది ఆత్మసు తెలుసుకోవడానికి ఒక సహాయకాల మాత్రమే! పెండ్లి చేసుకుంటే ఆత్మతెలియదని - పెండ్లి చేసుకోకపణి ఆత్మతెలుస్తుందని మారెప్పరూ భ్రమపడవద్దు. మనము ఆరాధిస్తున్న రాముడు గృహస్థుకాదా? కృష్ణుడు గృహస్థుకాదా? మనపూర్వపు బుఫులలో ఎందరు గృహస్థులు లేరు? మర వాలకి ఆత్మ తెలియలేదా? అటువంటప్పుడు "బ్రహ్మచర్యం" అనే మాటను ప్రిపురుష సంబంధానికి మారెందుకు పరిమతం చేస్తున్నారు? అహంకారానికి బేధబుధుగాని ఆత్మకు

- 81 వింగభేదము లేదు. మనము అహంకారము కాదు - ఆత్మ! స్తుపురుష సంబంధము కేవలము నరాలకు సంబంధించిన ఒక సంతృప్తి మాత్రమే! అదికూడా ఒక తలంపే! వివాహమువలన బంధము ఏర్పడి మోహము పేరుగుతుంది - కాబట్టి డాహ్ని బ్రంథచర్చన్ని ఆలోచించమని చెప్పారు మన పెద్దలు.
 82 రశశ్వరుడు మాయసంతా అహంకారరూపంలో మన లోపలే పెట్టాడు. కానీ మనమందరముంచా మాయ ఎక్కుడో వుందని, మన అహంకారాన్ని విడిచిపెట్టి లోకాల్చి వెదుకుతున్నాము.
 83 ఆత్మ తప్ప అన్ని లోకాలూ అసత్యమే! కానీ మనము భగవంతుని కోసము వ్యాదయాన్ని విడిచిపెట్టి, అన్ని లోకాలూ వెదుకుతున్నాము.
 84 ప్రతిముసిపీ మరణించిన తరువాత విమర్శాతాసని ప్రశ్నస్తాముగాని, ఇష్టుడు తానెవరో తెలుసాంచితులికి ప్రయత్నించడు - ఇదే పెద్దమాయ!
 85 మారు ఏ సుఖాం కోసమైతే దేవతల వెంటవడి తిరుగుతున్నారో - ఆ సుఖాం మించినే వుంది. కానీ మా అనుభవానికి రాకుండా మాయ అహంకార రూపంలో అడ్య పడుతున్నది.
 86 శరీరము పడిపొంచినా తరువాత కూడా మించి ఉండే మించిన మనస్సును అప్రధానిస్తము అనుకుంటున్నారు - త్యాగములో కాలిపాయే ఈ దేవణ్ణి ప్రధానము అనుకుంటున్నారు - ఇది మాయకాదా?
 87 మనస్సే స్ఫుర్తికి మూలము - కానీ మనస్సు మూలము మింకు తెలిసే వరకూ ఈ సిజము మింకు తెలియదు.
 88 మిమ్మల్ని భగవంతుడు బంధించలేదు - మింకు (మనస్సే) మిమ్మల్ని బంధిస్తున్నది. మారు దేహమే కేంద్రముగా జీవించినంత కాలముంచా ఈ సత్యము మింకు తెలియదు. మించినుస్తూ మోహమువల్లనే లేని లోకము ఉన్నట్లు - ఉన్న రశశ్వరుడు లేనట్లూ అనిపిస్తున్నది.
 89 లోకాన్ని చూసి ములసిపాయేవాళ్ళగాని భగవంతుట్టి చూసి ములసిపాయే భక్తులున్నారా? ప్రపంచమువల్ల మత్తు పచ్చేపాడికి పరమాత్మ ఎలా తెలుస్తాడు?
 90 మనలోని అజ్ఞానము వలననే అహంకారము పుట్టినది. అహంకారముస్తంతకాలముంచా వేరు భావన ఉంటుంది - అహంకారము లేనప్పుడు తనకంటే భిన్నముగా ఈ లోకము కస్థించడు.
 91 అహంకారమే జీవుడు. అహంకారమే మనస్సు, అహంకారమే సంగీరము. అహంకారమే దూషించుటము. అహంకారమే సరకము - మాయ అంతా ఈ అహంకారములోనే ఉంది. అహంకారము బుడగైతే ఆత్మ సముద్రం! బుడగ లేకుండా సముద్రము ఉండగలదు - కానీ సముద్రము లేకుండా బుడగ ఉండలేదు.
 92 భగవంతుడు మనము 'ఆత్మ' అని చెప్పాడుగాని - అహంకారముని చెప్పలేదు. "అహంకారమే నేను" అని కీరు అనుకుస్తంతమాత్రాన సిజము అబద్ధముకాదు. భగవంతుని మాట ప్రమాణముగాని, మీ బుద్ధి కాదు.
 93 ప్రతి మనిషి తన నామ రూపాలతో కలిసిపోయి బ్రతుకుతున్నాడు. మనల్ని దేవుడు పట్టుతోలేదు - దెయ్యాలు పట్టుకున్నాయి. ఎవడి అహంకారము వాడికి దెయ్యా! మనమందరముంచా అహంకారమునే అడవిలోనడి తిరుగుతున్నాము. ఈ అహంకారాన్ని సిలువవేస్తేనే గాని ఆత్మ తెలియదు. అంతవరకూ ఈ దేవణిలు తప్పవు.
 94 మనము చేసే పూజలతో మన అహంకారాన్ని మనము అలంకరించుకుంటున్నప్పుడు ఆ పూజలు యొక్క ప్రయోగమేమిదీ? అహంకారాన్ని విడిచిపెట్టటమే సిజమైన పూజ - అదే సిజమైన త్యాగము! దేహముస్తంతకాలము బట్టలు ఎలా వేసుకుంటామో - ఈ అహంకారముస్తంత కాలముంచా ఈ దేవణిలు తప్పవు.

- 101 "చావు" అన్నా, "దాలర్టుము" అన్నా భయపడే మీరు - మిమ్మిల్లి పట్టిపేడిస్తున్న ఈ అహంకారమనే రాళ్ళనుచ్చేచూది ఎందుకు భయపడరు?

102 పుట్టింది మొదలు చచ్చేపరకూ "నేను, నేను" అని కోట్లసార్లు అంటున్నారే - ఆ "నేను" ఎవ్వరో ఎప్పుడైనా ప్రశ్నించుకున్నారా? దేవుడు లేడంటే మీకు కోపం రావటములేదు - కానీ మీరు లేరంటే మాత్రం మీకు కోపం వస్తుంది - ఆ కోపమువచ్చే పెద్దమసిపిసి మీరెప్పుడైనా చూశారా? శరీరానికి గనుక "నేను" అనే శక్తి ఉంటే, దాన్ని ష్టూపానములో తాల్చేటప్పుడు కూడా అది ఉఱుకోదు. "నన్నెందుకు కాలుస్తున్నారు?" 'అని తిరగబడి అడగాలి కదా? ఏ శవమైనా తిరగబడి అడగటం మీరు చూశారా? మరి ఈ "నేను" 'అనేవాడు ఎవడు? వాడిని తెలుసుకోరా?

103 ఎదుటివారు మిమ్మిల్లి గారవించాలని అనుకోవటము కూడా మీలోని అహంకారమే. వాడు గారవించాలని మీరు అనుకోవటం ఏమిటి? - అది వాడి ఇప్పం - వాళ్ళి శాసించటానికి మీరెప్పరు? ఎదుటివాళ్ళు మిమ్మిల్లి గారవించాలని మీరు అనుకుంటుంటే - అది బాసిసత్యము, దానివలన మీకు దూఖము వస్తుంది. మీరు మీ కోసం బ్రతకండి. ఎదుటివారి మెప్పులకోసం బ్రతక్కుండి. మెప్పులకు వాతే తిప్పలు తప్పవు.

104 మీ బట్టల మీద ఉన్న దుమ్మి దులుపుకోమంటే మీకు కోపం రావటంలేదు - కానీ, మీ మనస్సును శుద్ధిచేసుకోమని చెపితే మాత్రం మీకు కోపం వస్తున్నది. అంటే మీరు మీ అహంకారముతో తలిపిపోతున్నారన్నమాతు - అందుతే మీకు కోపం వస్తున్నది.

105 మీకు సంకల్పము వచ్చేపరకు మీ వాసనలే మీకు తెలియవు.

106 మీ మనస్సుకు పుట్టిసిల్లు హ్యాదయము - అత్తవాలల్లు సిరస్సు! మీ మనస్సును పుట్టించిదగ్గర ఉంచుట మీరు అలవాటు చేసుకొంటే అది తాస్త అఱుగుతుందేమోగాని - అత్తవాలంచిదగ్గర ఉన్నంతకాలమూ దాన్ని మీరు నిర్మించలేరు.

107 మించిన మనస్సే మీకు సిజమైన మిత్రుడు. మీ మనస్సును నిర్మించుట మీకు కష్టము కావచ్చు - కానీ ఈశ్వరునికి కష్టము తాదు. భగవంతుని పట్ల భక్తిభక్తులే మీ మనస్సును శుద్ధి చేస్తుంది. మీ మనస్సు నిర్మలమైతే మీకు ప్రాపందిక వాసనలు వర్ణిస్తాడికి. అటి పలుచబడి రాలిపోతాయి.

108 సాంఘికుగు తన గూడును తానే అల్లుకుని, అందులోనే కాపురము చేసి, దివలికి అందులోనే చసిపోతుంది. అదేవిధముగా మీ మనస్సే సంసారాన్ని స్ఫురించినది. మీమనస్సే సంసారము చేస్తున్నది. దివలికి ఆ సంసారములో బంధింపబడి అనేక జిథులలో కూరుకుపోయేది కూడా మీ మనస్సే! మీ శరీరానికి అస్తము మేత్తెతే - మీ మనస్సుకు నామరూపాలే మేత! ఎప్పుడూ ఏదో ఒక నామరూపాలవెంబడి తిరుగుతూనే ఉంటుంది మనస్సు. మనస్సులో వికారాలున్నంత సేపుా ఆకారాలు తప్పవు.

109 ఈ ప్రపంచములో మీకు సుఖము కన్నిస్తున్నంతకాలమూ - బ్రాంతిసుంది మీ యింద్రియాలుగాని, మనస్సగాని లోపలకు వెళ్లివు మీ మనస్సులో వచ్చే ప్రతి చిన్న తలంపునకుకూడా మీరు ఏదో ఒకరోజున ఏదో ఒక జిథులో సమాధానము చెప్పితిరాలి. మీ మనస్సులోని వంకర్లను కష్టాలు తిసినట్లు సుఖాలు తియవు. పార్శ్వకుండ కాల్పకుండా పసికివస్తుందా? కష్టాలను కూడా - వరాలుగా ఎవరు స్వీకరించ భరణ్ణలో వారే భస్మలు. మీకు కష్టాలు వస్తే అటి తాత్కషము తాదనుకొండి.

110 లోకవాసన, దేహవాసన, శాస్త్రవాసన మిమ్మిల్లి బంధిస్తున్నాయి. లోకవాసన, శాస్త్రవాసన సాధనచేసి పోగొట్టుకోవచ్చగాని దేహవాసనను పోగొట్టుకొనుట చాలా కష్టము. అది తేవలము

ఈశ్వరానుగ్రహమువల్లగాని, గురువనుగ్రహం వల్లగాని సిద్ధపడుతుంది.

- 111 మాటలేనే నిగ్రహించలేని మారు, మనస్సునెలా నిగ్రహిస్తారు? మిమ్మల్ని జయ్యల తరబడి హిడిస్తున్న మించునస్సుకు - మించికి, ఇంచికి, బట్టకు ఇచ్చే విలువను కూడా మారు యివ్వరా? ఆత్మను తెలుసుకోవటానికి మాకు సహకరించే మించునస్సును గురించి మారు పట్టించుకోరా?
- 112 కోటి రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి గుడి కట్టమంటే కడతారుగాని, రెండు నిమిషాలు మించునస్సును నిగ్రహించుకోమంటే మాత్రం నిగ్రహించుకోలేరు. రాతి భాష్యలో దేవుణ్ణి చుస్తుస్తు మారు, ఈ లోకంలో దేవుణ్ణి మాడలేరా?
- 113 మీ దేవుని మీద మీకున్న భక్తి మిమ్మల్ని మోక్షానికి తీసుకువెళ్లిగాని, ఆ దేవుణ్ణి ఎవరైనా సిందిస్తే మీకు దుఃఖము మన్మంటే - ఆ దుఃఖాన్ని ఇచ్చే దేవుడు మీకెందుకు?
- 114 కర్మత్వము ఉన్నంతకాలమూ పొవన్ఱణ్ణలు తప్పవు. ఆవేశము పొవము చేయస్తుంది - ఆలోచన పుణ్యము తెస్తుంది. స్వార్థము, మోహము ఉన్నతంకాలమూ మనిషి పొవము చేస్తాడు. మాటలుకూడా పొవము తెస్తాయి - పుణ్యమూ తెస్తాయి! నుంచి మాటలు కూడా ఒక తప్పే!
- 115 చాలామంది మనుషులు కూరలోని గరిటలాంటివాళ్ళే, కూర ఉడికినంతసేపుా ఆ గరిట కూరలో ఉన్నప్పటికి దానికి రుది తెలియదు. భూతిక జీవితము, మానసిక జీవితము ఆధ్యాత్మిక జీవితము అని మనకు మూడు రకాల జీవితములున్నవి. కానీ మనము ఇంకా భూతిక జీవితాన్ని దాటి మానసిక జీవితానికి అలవాటువడలేదు - మరి ఆధ్యాత్మిక జీవితము ఎలా సిద్ధపడుతుంది.
- 116 ఎదుటి మనిషి మించునస్సును కష్టపెట్టే మాటలు అంటున్నాడంటే - మించునస్సులోని లోపాలను తొలగించుటకు ఈశ్వరుడే మిమ్మల్ని ఆ మాటలు అసిపిస్తున్నాడుగాని - వాళ్ళపైవరు అనటూనికి? ఎదుటివాళ్ళు మాకు చేసిన ఉపకారము మారు గుర్తుంచుకోండి - అపకారము మర్మపోండి.
- 117 "ఈ సంగతి ఒక సహా ఈ సహా సిఫు అనుకోంటున్నప్పుడు - గుడిలోని రాయిని దేవుడంటే తప్పేముంది?" అన్నారు రఘుజనియామి.
- 118 నడవగల నక్కి ఉన్నప్పుడు కర్మతో పనేముంది? అదే విధముగా లీజన్ మిమ్మలను ఎంతదూరం తీసుకువెళ్లందో - అంతదూరం ప్రయాణం చేయండి. మించునస్సులను ఎక్కడ విడిచిపెడుతుందో - అక్కడ మించు భారం ఈశ్వరుని మాదవేసి, విశ్వాసము పెంచుకోండి.
- 119 ఒక లక్ష్మము (ఆదర్శము) ఉన్నప్పక్కి నూటికి పది తప్పులుచేస్తే లక్ష్మములేని వ్యక్తి నూటికి తొంటై తప్పులు చేస్తాడు.
- 120 మించు కాలికి ముల్లగుచ్చుకుంటే - ఆ ముల్లను తీసివేస్తే మారు సుఖపడతారుగాని, అది ఎక్కడ గుచ్చుకున్నదో తెలుసుకున్నందువలన మించాధిష్టాడు. అదేవిధముగా ఈ జగన్సమరణ చక్రమునుంది మారు బయటపడుట ముఖ్యముగాని, ఈ స్మృతి ఎప్పుడు ప్రారంభమైనదో తెలుసుకున్నందువలన మాకు ప్రయోజనం ఏమిటి? దానివలన మించునస్సుపైతుండా? ప్రకృతి మిమ్మలను విడిచిపెడుతుండా?
- 121 కష్టాలకు మారు కృంగివణిక్కరలేదు - అవి ఈశ్వరప్రసాదాలు - అవి మిమ్మల్ని అంతర్మఖ పరచి, మిమ్మల్ని పుగ్గితులను చేస్తాయి.
- 122 పనిచేయుట బరువుకాదు - ఘలితము కొరకు ఎదురుచూచుటయే బరువు!
- 123 అందరితోనూ మాట్లాడపుచ్చును - కానీ కొందరితోనే స్నేహం చేయండి. ఒక మనిషి బాగుపడినా - చెడివేణునా స్నేహమే కారణము.
- 124 సత్యరుఘాసి నొఱ్ఱుఢ్ఱంలోని అవసరమైతే ప్రపంచపు అంచులవరైనా సరే ప్రయాణముచేయమన్నాడు - ఎన్నిస్తేన.

- 125 ఒక దుష్టుడు నిన్ను తరువురు వస్తున్నప్పుడు ఎందురుగా ఒక పులి వస్తుంటే - ఆ దుష్టుడి చేతలో పడుటకంటే ఆ పులినోటిలో పడితే మందిరసి చెప్పారు శ్రీమధ్యాచార్యులు. ఎందుచేతనంటే - పులి నోటిలో పడితే ఆ జణ్ణే ఎంతుంది - కాని దుష్టుడి చేతలో పడితే ఎన్నో నిక్షప్త జణ్ణులు వస్తాయి.
- 126 నీవు ఉంటున్న సమాజంలో నీకు సత్పురుషుడు దొరకకవణి "అడవిలోని ఏనుగులాగ నీవు ఒంటలగానే బ్రతుకు" అన్నాడు గౌతమ బుద్ధుడు.
- 127 ఈ మంత్రాలు పుట్టిన తరువాత, మానవాళికి మందిరంటే చెడే ఎక్కువగా జరిగింది. మతము మానవులను వివేకవంతులుగా చేయాలిగాని బాణిసలుగా తయారుచేయకూడదు. మతము కూడా ఒక మాయ మతమువల్ల మత్తు వస్తుంటే, మతము అనువసరం. మతమువలను వివేకము పెరగాలి. విష్ణువు పెరగాలి, ఆత్మను తెలుసుకొనుటలోనిసే ఈ మంత్రాలు పుట్టినవి - కాని మంత్రాలు పుట్టుకముందు కూడా ఆత్మ ఉంది. మతము అంటే పుణ్యము సంపాదించుట అనుకుంటున్నారు - అదికాదు! మతమునేది జీవన విధానానికి సంబంధించినది.
- 128 మనిషి స్వార్థములేకుండా జీవిస్తే - సమాజము ఉద్దరించబడుతుంది. సమస్యలు లేసి యిల్లుకాశి, ఉంరుకాశి, దేశముకాశి, లోకములో ఎక్కడైనా ఉందా? టినికి కారణం ఒక్కటే - మనస్సులో, ఇంద్రియములలో పరిత్రత లేక పాపటుమే కారణము.
- 129 మనకు రూపంద్యాప్తి ఉన్నంతకాలమూ రూపానికి ఆకర్షణ ఉటుంది. అందరికి ఒకే రూపము మీద ద్యాప్తి నిలువడు. కాబట్టే మన హిందూమతము ఎందరో దేవుళ్ళను స్మృతించినది. అందుకే మన మతము చాలా విశాలమైనది.
- 130 నిష్ఠామధక్తి మానవుడై స్వార్థమునుంచి విడుదలజేసి, జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. కాని సత్కామధక్తి, మనిషిని బంధింది. స్వార్థమునే అడుసులో కూరుకుపోయేటట్లు చేస్తుంది.
- 131 శీలములేసి ఖాతికి ప్రగతి లేదు. శీలమే మీ సిజమైన సంపద.
- 132 మీరు ఒక మంచిని ప్రేమిస్తేనే బంధం అనుకుంటున్నారు - ద్వేషించినా మీకు మోహమున్నట్టి!
- 133 మనిషిలో ఉన్న పొపనే రాగంగా, భయంగా, క్రీధంగా, ద్వేషంగా వ్యక్తమౌతుంది. కాంతి లేసివాడు పొపనుతో పోరాడలేదు.
- 134 మీ రాగద్వేషాలు మీకు నష్టాన్ని తినుకువస్తున్నాయి. మీ వివేకాన్ని చంపివేస్తున్నాయి. మిమ్మల్ని దుఃఖములో ముందివేస్తున్నాయి. మీరు ఇల్లు విడిచిపెట్టి అడవికి పెళ్ళానా మీ రాగద్వేషాలు మీతోనే వస్తాయి - మరి మీకు నష్టము వచ్చే ఈ వ్యాపారం ఇంకెన్నాళ్ళ చేస్తారు?
- 135 ఈ లోకానికి మందితనాన్ని భరించే శక్తి లేదు. అందుకే సత్కామధక్తిను విషమిచ్చి చంపారు. ఏనును శిలువ వేసి చంపారు. గాంధీజీని కాల్పి చంపారు! రాగద్వేషాలు తప్పితే ఏముందీ లోకంలో?
- 136 "రాగము" అంటే ఇష్టముకాదు - మనకు ఏదైతే చెడు చేస్తుందో దాన్నే మనము మంది అనుకొని మమకారము పెంచుకుంటాము - అదే రాగము! రాగమున్న వాడికి లోగము తప్పదు.
- 137 ఈశ్వరుడు చెప్పినది మీ బుద్ధికి సచ్చకపోయినా - ఈశ్వరుని త్వర్షితోనం చేసివాడే ధైర్యవంతుడు. ఎవడు తన మోహనాన్ని తెంచుకుంటున్నాడో - వాడే సిజమైన ధైర్యవంతుడు. పీరికివాడు తన మోహనా చంపుతోలేదు. పీరికివాడు పొపం చేసి తీరతాడు. పీరికివాడు ప్రత్యతిని జయించలేదు - పరమాత్మ చెప్పిన మాటల్ని విశ్వసించలేదు.
- 138 ఎవడైతే ఆత్మయందే గులపెట్టుకొని జీవిస్తున్నాడో, ఎవడైతే ఆత్మకోనం మరణించటానికైనా సిద్ధపడుతున్నాడో - వాడే సిజమైన ధైర్యవంతుడు.

- 139 ప్రపంచాన్ని జయించిన వానికంటే తన మనస్సును జయించినవాడు వీరుడు, థీరుడు. మాటలు మాట అందించేవాడు వీరుడు కాదు - టిర్పుతో భలంచేవాడే నిజమైన థీరుడు.

140 ఈ లోకం ఒక కుక్కలాంటిది. కుక్క మిష్యుల్లి తరువుకు వస్తున్నపుడు మీరు ధైర్యముగా నిలబడితే, అది ఆగిపెణుంది. థయిపడి పాలపెణుంటే అది తరువుకు వస్తుంది. ఈ లోకం కూడా అటువంటిదే ధైర్యపంతుడే ఈ లోకాన్ని జయించగలడు. ప్రకృతిని జయించినవాలకే పరమాత్మ దర్శనమిస్తాడు.

141 సద్గుపెద్ద సముద్రాలలో రాళ్ళ విసీలనా ఘరవాలేదు కాని చిన్న చిన్న గుంటులలో రాళ్ళ వేస్తే ఉన్న నీరుకాస్తా బురదైపెతుంది. మనమందరమూ చిన్న చిన్న గుంటుల్లాంటి వాళ్లమే! ఈ ప్రకృతి మనుషులతో స్నేహం చేస్తే - మనలో ఉన్న ఆ ఊన్ భక్తి కూడా పాలపెణుంది. కనుక చెడు స్నేహాలకు దూరముగా ఉండడండి.

142 ఈ ప్రపంచములో మూడురకాల మహాత్ములున్నారు. 1. పుట్టుకతోనే మహాత్ములుగా పుడతారు - వారు మహాత్ములమని తెలియకుండానే మంచిపనులు చేస్తారు. 2. కొందరు పుట్టుకతో మహాత్ములు కాకపెంచినా మంచి పనులు చేసి మహాత్ములనిపించుకుంటారు. 3. మలకొందరు పుట్టుకతో మహాత్ములగానూ పుట్టారు. మంచిపనులు చేయారు - కాని తమను మహాత్ములని కొసియాడమని లోకాన్ని వేధిస్తారు. ఇప్పుడు మనకు ఈ లోకములో కస్తించే మహాత్ములందరూ ఈ మూడో రకమువారి

143 స్నాప్టమున్న మనిషికి పరమార్థము తెలియదు.

144 తెలిసినవాడు మాటలాడడు - మాటలాడేవాడికి ఏమీ తెలియదు.

145 శరీరానికి రెండు తాళ్ళ ఎలా పున్నాయో - సంసారానికి "నేను, నాచి" అనేది రెండూ రెండు కాళ్ళలాంటిది. స్నాప్టముతో చేసే ప్రతిపనీ సంసారమే!

146 మంటలను నీళ్ళతో ఎలా ఆర్పితామో - అదే విధంగా నీ లోపమనే అగ్నిని వివేకమనే నీటితో ఆర్పిమన్నాడు వాల్మీకి మహార్షి.

147 ముఖ్యానికి తోచదు - చెప్పితే వినదు.

148 నీలో దోషాలు లేకపోతే - నీకు ఎదుటివాలలోని దోషాలు కస్తించవు.

149 మారు దేవుళ్ళి తోలతే - కోలందే ఇస్తాడు. కోరకపోతే అగ్ని ఇస్తాడు.

150 ఉపవాసము అంటే తిండి తినక పెణ్ణట కాదు - ఈశ్వరునికి దగ్గరగా ఉండుట!

151 చెప్పులు కుట్టేవారే ఘండాలురు కారు - చర్చర్చుప్పి ఉన్నవాళ్లంతా ఘండాలురే!

152 కృతఖ్యుడి మాంసాన్ని మరణించిన తరువాత కుక్కలుకూడా ముట్టమని వాల్మీకి మహార్షి రామాయణంలో చెప్పుడు.

153 "కుమారుడు" అంటే "కు + మారుడు" అంటే చెడును పాతమార్థేవాడు - కుమారస్తామి!

154 గంగానదిలో స్నానముచేస్తే - చేసిన పాపాలు అగ్ని పెఱతాయి. కాని జ్ఞానిని దర్శిస్తే ఆ పాపము చేసే బుద్ధికూడా పెణుంది.

155 సముద్రములో తెరటాలు తగ్గిన తరువాత స్నానము చేయాలని అనుకొనుట ఎటువంటిదో - కష్టాలు తొలగిన తరువాత దేవుళ్ళి తెలునుకోవచ్చునని అనుకొనుట కూడా అటువంటిదేనన్నాడు శ్రీ స్వామివిషేషానంద.

